

Nyt fra fagkonsulenten februar 2010

Læreplaner i høring

At udstede nye bekendtgørelser – herunder at justere samtlige læreplaner – er en lang proces. Vi er nu kommet så langt at læreplanerne er sendt i officiel høring, herunder til GL som én af de høringsberettigede parter (som normalt overlader sin høringsret vedr. selve læreplanerne til de faglige foreninger). Høringsfristen er sat til 1. marts. Vi er altså gået fra den uofficielle debat- til den formelle høringsfase, men derfor kan ”almindelige” lærere stadig godt komme med indlæg, se <http://weblog.emu.dk/roller/stxhf/category/Religion>

I en politisk styret organisation kan der hele tiden ske noget nyt, men det er min formodning at læreplanerne for religion kommer igennem som de foreligger nu. Siden sidst har ”japanske og kinesiske religioner” (som eksempler på verdensreligioner) været både ude og inde af udkastet, men p.t. er de altså inde!

KS-læreplanen er også i høring: Der bliver tale om mindst 4 fællesfaglige emner, hvor man ved lodtrækning *efter* (vigtigt!) uddannelsestiden er afsluttet trækker det emne, man skal skrive synopsis i. Dels skal kursisten selv finde mere stof end tidligere, dels kan der under eksamen blive tale om at relatere til de øvrige emner når det findes relevant. Disse tiltag skal forhindre kursisten i at se stort på undervisningen frem til den sidste korte tid inden eksamen. Det har været ganske besværligt at integrere KS-eksamen og eksamensprojektet, men jeg erindrer om at dette har været den bundne opgave, stillet af et stort folketingsflertal i forbindelse med ”påskeforliget”.

Husk at bekendtgørelser med dertilhørende læreplaner først foreligger når de er endelig udstedt! Ikrafttræden er fortsat bestemt til 1. august 2010.

Så snart læreplanerne ligger fast, påbegyndes revisionen af vejledningerne – dette arbejde er det også min ambition at nå at få afsluttet inden min embedsperiode udløber med udgangen af juli.

AT-opgaven 2010

Den 1. februar blev årets AT-emne offentliggjort: ”Videnskabelige gennembrud og teknologiske landvindinger 1851-1914”. Det er altid svært at spå om fremtiden, men mon ikke der bliver betydeligt færre synopsis med religion som det ene fag i år, sammenlignet med sidste års rejsetema? Det gør for mig at se ikke noget; de enkelte fag vil være repræsenteret på forskellig vis fra år til år. Gode muligheder er der dog, også i år: Lad mig i flæng nævne en ”genganger” fra sidste år: Religion sammen med biologi i forbindelse med Darwin, der jo virkelig repræsenterer et af de afgørende ”videnskabelige gennembrud” i perioden. Der må, jfr. opgaveformuleringen, både kigges på *forudsætninger* for og *konsekvenser* af det pågældende gennembrud, og på denne måde kommer religion – ændret tilværelsesopfattelse som følge af et videnskabeligt gennembrud – jo ind adskillige steder.

Et par andre muligheder i forhold til årets opgave, og det er kun eksempler: Religion og samfundsfag i forbindelse med sociologiens videnskabelige gennembrud (flere af de store sociologer fra perioden, fx Durkheim og Weber, var jo i høj grad optaget af religionen og dens samfundsmæssige funktion som et væsentligt element i deres tænkning).

Emigration er direkte nævnt i traileren til CD-rommen: Ændringer i periodens rejse- og kommunikationsformer var en teknologisk landvinding som flyttede befolkninger både fysisk og bevidsthedsmæssigt. Hvilken betydning havde religionen for disse folkegrupper, ikke mindst i ”den nye verden”? (Samf/rel). Og konsekvenser af ud- og indvandring også siden hen?

Er psykologi et samfundsvidenskabeligt fag kan man pege på Freud som et af periodens store videnskabelige gennembrud. Hvad betød psykoanalysen og den freudianske tænkning fx for den traditionelle kristendomsopfattelse?

Et sidste eksempel – med fagene religion og fysik – kunne være knyttet til den voldsomme ekspansion inden for (natur)videnskab i perioden (tænk blot på fx Einstein og Bohr).
Er videnskab og religion helt forskellige områder der lever side om side, med hvert sit liv?
Er de et supplement til hinanden, stående i et komplementært forhold?
Eller er religion / tro og videnskab principielt på kollisionskurs med hinanden?
Der er længe til eksamen, men husk at fagenes tilhørsforhold aldrig er ”pr. automatik”. Går man med til at fx religion er et samfundsvidenskabeligt fag – og det kan godt lade sig gøre jfr. den udsendte FAQ fra ministeriet – så er det afgørende at religion *optræder* som et samfundsvidenskabeligt fag, hvad det indebærer med hensyn til at anvende komparativ, kvantitativ og / eller kvalitativ metode. Det er altså ikke nok at stofområde og tekster drejer sig om samfundsforhold. Den omtalte FAQ kan findes her; bemærk at der kan komme senere versioner:
http://www.uvm.dk/~media/Files/Udd/Gym/PDF10/Fagenes%20sider/AT/100202_faq_at.ashx

SR-konferencer

Som nævnt i sidste klumme (RELIGION 2009/4) afholdt GYM i januar 4 konferencer om *studieretnings*-gymnasiet. Vi har efterhånden fået AT indarbejdet, så nu er tiden kommet til dét der var hele reformens mål: At få samspillet i de enkelte studieretninger til at fungere, ikke blot mellem de studieretningskonstituerende fag, men sandelig også med de obligatoriske fag der indgår i enhver studieretning, herunder religion. Det er tydeligt at der arbejdes ihærdigt med dette rundt omkring – men også tydeligt at man mange steder kun lige er kommet rigtigt i gang! En stor reform kan ikke løbes i gang på hverken 3 eller 4 år. Jeg skrev en del om ”toning” af religionsfaget i sidste nr. af bladet, så det skal jeg ikke gentage her, men det er et spørgsmål som jeg vil opfordre til at man tager op rundt omkring i faggrupperne. Konferencerne var desværre ikke specielt velbesøgte; jeg tror ikke det skyldes at emnet ikke anses for at være vigtigt, nærmere at der er travlhed på alle fronter og måske også en vis conference-træthed, ikke helt uforståeligt.

Eksamen

Der er tradition for at jeg her i ly af vinterferien – og i år midt i vinterens kulde – skriver noget om eksamen, simpelthen fordi stoffet ikke kan vente på bladets nr. 2 der kommer tæt på sommerferien. Da jeg sidste år skrev ret fyldigt, og da der ikke er nævneværdige ændringer i regelsættet, vil jeg blot henvise til RELIGION nr. 1/2009. Står den ikke på hylden, se da
http://www.emu.dk/gym/fag/re/uvm/fagkonsulenten/Nyt_fagkonsulenten_feb_2009.pdf

Til gengæld vil jeg, medio maj, skrive en FAQ om eksamen, som vil komme på fagets hjemmeside. Kun én ting skal nævnes allerede nu:

Jeg er blevet forespurgt om man kan lave en nogenlunde fifty-fifty vurdering af ukendt tekst og projektrapport ved den todelte mundtlige eksamen på B-niveau. Som bekendt beror karakteren på en helhedsvurdering, men ikke engang under voteringen kan man anlægge en rigid 50-50 vurdering. Det skyldes at projektet kan være vægtet forskelligt fra hold til hold, dels som følge af at alle områder, inden for læreplanens rammer, jo kan vægtes forskelligt, dels at der er afsat forskellige ressourcer til projektarbejdet fra skole til skole, lige fra 0 timer i elevtid (så foregår alt arbejde i timerne + det dertilhørende hjemmearbejde) til et temmelig højt timetal i elevtid. Afgørelsen om elev/kursisttid træffes lokalt af skolens leder, ikke centralt i GYM.

Det må derfor bero på et *skøn* hvordan de 2 dele vægtes i forhold til hinanden under mundtlig eksamen på B-niveau.

Nye regler i klagesager

Religion er jo ikke et decideret skriftligt fag, men vi har dog skriftlige prøver både i SSO- og SRP-sammenhæng. Fremover bliver det sådan at hvis man klager over sin større skriftlige opgave eller

SR-projektet, og får medhold i ombedømmelse, så er det ikke risikofrit. Hidtil har eleven kunnet gøre dette ”gratis”, men fra næste skoleår gælder den af ombedømmeren fastsatte karakter – også selv om den evt. er lavere end den oprindelige karakter! Loven træder i kraft den 1. september 2010 og vil have virkning for prøver, der påbegyndes efter denne dato.

Mon ikke mange vil være enige i at det ikke gør noget med lidt grundige(re) overvejelser, inden man evt. går hen og klager?

Jakob Schow-Madsen
12. februar 2010